

Smjernice za reanimaciju COVID-19 u bolničkom okruženju

Smjernice

Donošenje odluka

Razgovor unutar tima i donošnje odluka oko svrhe reanimacije treba nastaviti i dalje, osim ako dručkijim dokumentima nije određeno suprotno.

Razgovor s pacijentom i obitelji i donošenje jasnog plana eskalacije skrbi mora biti prioritet.

Ukoliko je donešena odluka o ne započinjanju reanimacije (Do not attempt cardiopulmonary resuscitation), takva odluka mora biti dobro dokumentirana i obznanjena čitavom timu.

Liječničko i sestrinsko osoblje koje skrbi za pacijente na kraju njihovog života mora slijediti lokalne/nacionalne pravilnike (ukoliko takvi pravilnici postoje).

Reanimacija COVID-19 pacijenata u bolničkom okruženju

Čim je prije moguće, identifikirajte pacijente s mogućom COVID-19 ili bolesti koja nalikuje na COVID-19, a koji su pod rizikom za akutno pogoršanje bolesti ili srčani zastoj.

Poduzmite odgovarajuće mjere za prevenciju srčanog zastoja i izbjegnite KPR bez primjene osobnih mjera zaštite.

Koristite alate rane detekcije fiziološkog pogoršanja (npr. NEWS2), koji značajno olakšavaju rano prepoznavanje akutno ugroženih pacijenata. Za one pacijente kod kojih bi reanimacija bila neprimjerena, odgovarajuća odluka o ne provođenju reanimacije mora biti donešena i obznanjena timu.

Odgovarajuća samozaštitna oprema mora biti brzo raspoloživa članovima reanimacijskog tima. Kratka odgoda u započinjanju KPR-a je moguća, uzimajući u obzir da je sigurnost osoblja na prvom mjestu.

Svi zdravstveni djelatnici koji zbrinjavaju pacijente sa sumnjom na COVID-19 ili potvrđene slučajeve moraju slijediti lokalne i nacionalne smjernice za kontrolu infekcije i korištenje osobne samozaštite.

Ove smjernice donesene su na temelju smjernica raznih društava u Ujedinjenom Kraljevstvu dostupnih na dan 18-3-2020:

1	<p>Prepoznavanje srčanog zastoja. “Gledaj, slušaj i osjećaj” se zamijenuje s “Gledaj i osjećaj”.</p> <p>“Gledaj” u potrazi za znakovima života i normalnog disanja. “Osjećaj” karotidni puls. Ne oslušuj/osjećaj normalno disanje prislanjanjem svoga lica preko ustiju i nosa osobe. Ukoliko je nejasno radi li se o srčanom zastoju, započnite samo kompresije do dolaska pomoći. Kada pozivate pomoć obznanite rizik od COVID-19 primatelju poziva</p>
2	Ako je defibrilator trenutno dostupan, defibrilirajte ritmove koji se mogu defibrilirati prije nego što započnete kompresije. Rani povrat cirkulacije može odgoditi primjenu drugih metoda reanimacije.
3	Svi članovi reanimacijskog tima mora biti zaštićeni samozaštitnom opremom koja se koristi kod postupaka koje generiraju aerosol (Aerosol Generating Procedures) prije ulaska u prostoriju gdje se provodi reanimacija. Kompleti samozaštitne opreme moraju se nalaziti uz reanimacijsku opremu. Nemojte započinjati kompresije ili zbrinjavanje dišnog puta bez potpune samozaštite. Čim je barem jedan član time zaštićen opremom, treba započeti samo vanjsku masažu (compression-only CPR) i priključiti pacijenta na defibrilator/monitor dok se ostali članovima tima ne pridruže. Ne vršite ventilaciju usta-na-usta ili usta-na-masku. Ako pacijent već prima kisik putem maske za kisik, ostavite masku na licu pacijenta, s obzirom da će njezino prisustvo limitirati širenje aerosola. Ako pacijent nema masku, postavite običnu masku na lice ako je ona odmah dostupna. Ograničite ulaz osoblja u prostoriju. Odredite osobu koja će onemogućiti ulazak drugih ljudi u sobu.
4	Napredno održavanje dišnog puta (npr. iGEL, endotrahealna intubacija) isključivo provode liječnici koji su iskusni i kompetentni u njegovom zbrinjavanju. Svi ostali (uključujući i liječnike) trebaju koristiti vještine zbrinjavanja dišnog puta za koje su osposobljeni. Za većinu će to biti ventilacija samoširećim balonom s maskom i to tehnikom s dvije ruke i dvije osobe uz orofaringealni airway (jedna osoba održava masku sa svoje obje ruke, druga osoba pritišće samošireći balon).
5	Liječiti reverzibilne uzroke (npr. teška hipoksemija) prije donošenja odluke o obustavi reanimacije. Tijekom reanimacije jasno raspraviti odluke i planirati postreanimacijsku skrb. Kontaktirajte stariju službu i intenziviste za savjet.
6	Odbacite korištenu jednokratnu opremu i očitite višekratnu opremu prema uputama proizvođača i lokalnim protokolima. Sve radne površine moraju biti prikladno dezinficirane. Sva oprema korištena za intervencije dišnog puta (npr. laringoskopi, maske) postavite na prikladno mjesto. Ne ostavljajte opremu na pacijentu ili krevetu. Isključite sukciju i vrh Yankauerovog aspiracijskog katetera stavite u rukavicu.
7	Osobnu zaštitnu opremu uklonite prema smjernicama za uklanjanje i odložite u infektivni otpad. Higijena ruku ima značajnu ulogu u smanjenju transmisije. Pažljivo operite ruke sapunom i toplom vodom; alternativno - koristite alkoholni gel.
8	Planirajte de-briefing s timom nakon reanimacije. Raspravite koja su moguća poboljšanja.

Ostale prilagodbe:

- kod djece koristiti endotrahealne tubuse s balončićem (cuffed). Time se sprječava aerosolizacija tijekom ventilacije
- kod intubacije odraslih, napuhnuti balončić (cuff) prije ventilacije

- kod provjere položaja tubusa, ne koristiti stetoskop inicijalno (prijenos infekcije), već potvrditi položaj tubusa u traheji drugim metodama, a obvezno kontinuirano prisutnom kapnografijom
 - između maske i samoširećeg balona, koristiti HME (heat-moist-exchange filter). Tijekom reanimacije HME filter ograničava širenje aerosola
 - kod pedijatrijskog aresta poznato je da su većina srčanih zastoja uzrokovanih respiratornim problemom, što čini ventilaciju prioritetom u djece. Ventilacija usta-na-usta i usta-na-masku kod dječje populacije ne bi trebala predstavljati problem s obzirom da djece kod kojih postoji mogućnost pogoršanja bolesti ili su pod rizikom za srčani zastoj se ionako nalaze u bolničkom okruženju. Za okolnosti reanimacije djece izvan bolnice, pogledati ove preporuke (na engl. jeziku)
<https://www.resus.org.uk/media/statements/resuscitation-council-uk-statements-on-covid-19-coronaviruses-cpr-and-resuscitation/covid-paediatrics/>
 - oprema za samozaštitu tijekom reanimacije uključuje: dvostruke rukavice (nitrilne rukavice na kožu, kirurške rukavice preko njih, nakon jednokratnog kirurškog ogrtača), FFP3 masku, vizir koji prekriva oči i lice.
-

Izvor:

<https://www.resus.org.uk/media/statements/resuscitation-council-uk-statements-on-covid-19-coronavirus-cpr-and-resuscitation/>

Prijevod: dr. med. Franko Haller

Dodatni materijali na <https://pandemija.info>